

Kursplan för

Klinisk färdighetsträning 2, 26 hp

Clinical Training 2, 26 credits

Denna kursplan gäller från och med vårterminen 2022.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

VT17 , VT20 , VT21 , VT22

Kurskod	7KT013
Kursens benämning	Klinisk färdighetsträning 2
Hp	26 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Odontologi
Nivå	AV - Avancerad nivå
Betygsskala	Underkänd (U) eller godkänd (G)
Kursansvarig institution	Institutionen för odontologi
Beslutande organ	Utbildningsnämnden DENTMED
Datum för fastställande	2016-11-15
Reviderad av	Utbildningsnämnden DENTMED
Senast reviderad	2023-10-24
Kursplanen gäller från	Vårterminen 2022

Särskild behörighet

Tandläkarexamen från land utanför EU/EES-området samt Schweiz, av Socialstyrelsen utfärdat beslut om utredning i form av kunskapsprov eller minst en avslutad fyraårig utbildning samt ett års dokumenterad klinisk verksamhet.

Godkända kunskaper i svenska enligt bestämmelser för grundläggande behörighet för grundnivå, Svenska B eller Svenska 3, med lägst betyget godkänd/E.

För tillträde till klinisk patientbehandling i kursen krävs godkänt resultat i kurserna Klinikförberedande kurs och Klinisk färdighetsträning 1.

Student som underkänts på den kliniska färdighetsträningen till följd av att studenten visat så allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskerats, är behörig att återuppta den kliniska färdighetsträningen först när den individuella handlingsplanen har fullföljts.

Mål

Moment 1

Oral sjukdomsbehandling och rehabilitering i vuxentandvård, 16,0 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- Beskriva omfattning och konsekvenser av, samt indikationer på våldsutsatthet hos vuxna
- Identifiera och beskriva kompetensen hos de professioner som samverkar inom det kommande verksamhetsområdet.

Efter avslutad kurs ska studenten, inom ämnesområdena parodontologi, cariologi, endodonti och protetik, kunna:

- redogöra för uppkomst och konsekvenser av sjukdomstillstånd i munhålets mjuk- och hårdvävnad
- teoretiskt redogöra för diagnostiska metoder samt kliniskt diagnosticera och prognosticera orala sjukdomstillstånd
- redogöra för principer och former för patientbehandling
- analysera och välja behandlingsalternativ och genomföra behandlingsterapi
- göra övergripande terapiförslag innefattande såväl sjukdomsinriktad som rehabiliterande behandlingsfas för patienter
- utvärdera och prognosticera genomförd behandling
- kommunicera med patient om behandlingsförslag och beakta samhällseliga och etiska aspekter i behandlingsval
- välja, motivera och använda adekvat utrustning, material, och läkemedel i patientbehandling utifrån vetenskaplig evidens
- initiera och genomföra hälsofrämjande och förebyggande arbete
- behandla patienten utifrån en helhetssyn på patientens behandlingsbehov
- uppvisa ett professionellt förhållningssätt
- uppvisa omdöme att arbeta så att patientsäkerheten inte äventyras på grund av självsvådigt handlande eller vägran att följa hygien- eller säkerhetsföreskrifter
- samarbeta med andra yrkesgrupper inom tandvården

Moment 2

Orofacial smärta och käkfunktion 1,0 hp

Efter avslutad kurs ska studenten, inom ämnesområdet orofacial smärta och käkfunktion, kunna:

- redogöra för relevanta anatomiska och fysiologiska strukturer i tuggsystemets funktionella komponenter
- redogöra för och diskutera etiologi, diagnostik och differentialdiagnostik av patologiska tillstånd i tuggsystemets funktionella komponenter
- redogöra för olika typer av behandling
- kliniskt diagnosticera och prognosticera orofaciala smärttillstånd
- beskriva bakgrunden till obstruktivt sömnapné syndrom (OSAS) och dess odontologiska behandlingsmöjligheter
- upprätta en terapiplan för patient med smärttillstånd inom det orofaciala området
- redogöra för evidensbaserade behandlingsmetoder, prognosbedömning och kompletterande utredningar och remisser
- kritiskt granska och bedöma resultatet av genomförd behandling

Moment 3

Akuttandvård 2, 2,0 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- omhänderta patienter med akut behandlingsbehov med ett etiskt och empatiskt förhållningssätt

- som också beaktar människors rätt till vård på lika villkor
- diagnostisera akuta orala tillstånd och föreslå samt under handledning genomföra adekvat behandling
- redogöra för och föreslå adekvat läkemedelsadministration för patient med akuta orala tillstånd
- under handledning differentialdiagnostisera mellan odontogena och icke odontogena smärttillstånd och genomföra adekvat behandling/omhändertagande
- använda debiteringsrutiner enligt Tandvårdsstödet
- bedöma och redogöra för akuta orala tillstånd och utförda behandlingar inklusive material och dess inverkan på patientens allmänhälsa
- diagnosticera tand- och käktrauma
- självständigt föreslå terapi och uppskatta prognosen

Moment 4

Pedodonti och ortodonti, 7,0 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- redogöra för teorierna bakom ett barns psykomotoriska utveckling och somatiska tillväxt samt kunna kommunicera med barn i den kliniska situationen och kliniskt kunna introducera olika moment inom tandvården på ett åldersadekvat sätt med stöd av pedagogiska metoder
- kliniskt känna igen och redogöra för normal utveckling och eruption av primära och permanenta tänder samt lokala och generella störningar i tändernas mineralisation och eruption
- redogöra för uppkomst och konsekvenser av sjukdomstillstånd i munhålans mjuk- och hårdvävnad hos barn och ungdomar samt kliniskt diagnosticera och prognosticera orala sjukdomstillstånd och skador hos barn och ungdomar
- redogöra för principer och former för patientbehandling av barn och ungdomar
- analysera och välja behandlingsalternativ och genomföra behandlingsterapi
- teoretiskt redogöra för och kliniskt behandla avvikelser i det primära bettet
- teoretiskt och kliniskt redogöra för kroniska sjukdomar och funktionshinder och deras orala manifestationer hos barn och ungdomar samt diagnosticera, förebygga och behandla orala sjukdomar hos dessa barn och ungdomar
- teoretiskt redogöra för malokklusioner och kranio-faciala syndrom
- redogöra för teorin bakom och analysera indikationerna för vanligt förekommande ortodontibehandlingar
- teoretiskt kunna redogöra för normal bettutveckling och uppkomna bettavvikelser för att vid rätt tidpunkt kunna selektera patienter med ortodontiskt behandlingsbehov
- kliniskt övervaka bettutveckling och kunna diagnosticera uppkomna bettavvikelser och vid rätt tidpunkt selektera patienter med ortodontiskt behandlingsbehov
- i samråd med ortodontist göra en preliminär behandlingsplanering inför ortodontibehandling samt formulera remisser för ortodontibehandling
- redogöra för och analysera skillnader i den kliniska behandlingsgången vid fast respektive avtagbar tandställning
- praktiskt informera patienter och föräldrar om indikationer och kontraindikationer för vanligt förekommande ortodontibehandlingar och om riskerna med obehandlade bettavvikelser
- redogöra för hur hälso- och sjukvården för barn är organiserad, barnets rätt i samhället, barnkonventionen och de socioekonomiska faktorernas betydelse för barns hälsa och det kliniska omhändertagandet i tandvården
- beskriva omfattning och konsekvenser av, samt indikationer på våldsutsatthet hos barn

Oral sjukdomsbehandling och rehabilitering i vuxentandvård, 16.0 hp

Betygsskala: GU

Teoretisk undervisning som underlag för den kliniska verksamheten och som innefattar föreläsningar, seminarier, gruppövningar och självstudier. Klinisk färdighetsträning med tandvårdsbehandling av

vuxna patienter med parodontala, cariologiska, och endodontiska sjukdomstillstånd samt protetiska rehabiliteringsbehov.

Orofacial smärta och käkfunktion, 1.0 hp

Betygsskala: GU

Klinisk färdighetsträning med tandvårdsbehandling av vuxna patienter med orofacial smärtproblematik.

Akuttandvård 2, 2.0 hp

Betygsskala: GU

Teoretisk och praktisk undervisning på vuxenklinikens akutklinik, inklusive diagnostik och behandling av akuta orala tillstånd samt hur läkemedel inom tandvården administreras. Användandet av tandvårdsstödet betonas.

Temadag om akut tand- och ansiktstrauma hos barn och vuxna där olika patientfall tas upp; flera odontologiska specialister medverkar (käkkirurgi, pedodonti, oral radiologi, endodonti).

Pedodonti och ortodonti, 7.0 hp

Betygsskala: GU

Föreläsningar och seminarier samt litteraturstudier. Den kliniska utbildningen i pedodonti behandlar barnets normala utveckling och tillämpad barnpsykologi, prevention av orala sjukdomar hos barn och ungdomar, tandbehandling av barn mellan 3 och 19 år avseende diagnoser på tändernas hårdvävnad samt dess omgivande stödjevävnad samt oral hälsa hos barn och ungdomar med kroniska sjukdomar och funktionshinder.

Föreläsningar och demonstrationer samt auskultationer vid patientarbete på klinik. Den kliniska undervisningen syftar till att kliniskt träna bedömning av bettutveckling och behandlingsbehov, kontroller av patienter efter avslutad tandreglering utifrån de teoretiska kunskaperna. Temadag om behandling av bettavikelser hos specifika patientgrupper.

Arbetsformer

Moment 1

Oral sjukdomsbehandling och rehabilitering i vuxentandvård, 16,0 hp

Föreläsningar, seminarier, grupparbeten och individuellt arbete. Klinisk färdighetsträning av patient under handledning av lärare.

Klinisk färdighetsträning, seminarier, grupparbeten och individuellt arbete är obligatoriska.

Moment 2

Orofacial smärta och käkfunktion 1,0 hp

Seminarier, gruppövningar och demonstrationer, kliniska övningar och klinisk färdighetsträning på kliniken.

Kliniska övningar och färdighetsträning är obligatoriska.

Moment 3

Akuttandvård 2, 2,0 hp

Föreläsningar, verksamhetsförlagd klinisk färdighetsträning på klinikens akutmottagning och reflektionsseminarium i samband med kliniskt arbete. Temadag med seminarier.

Klinisk färdighetsträning, seminarier och temadag är obligatoriska.

Moment 4

Pedodonti och ortodonti, 7,0 hp

Föreläsningar, demonstrationer, seminarier, temadagar och klinisk färdighetsträning. Auskultationer hos speciallisttandläkare.

Demonstrationer, seminarier, temadagar, klinisk färdighetsträning samt auskultationer är obligatoriska.

Examinator bedömer om och i så fall hur frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag kan tas igen. Innan studenten deltagit i de obligatoriska utbildningsinslagen eller tagit igen frånvaro i enlighet med examinatorns anvisningar kan inte studieresultaten slutrapporteras. Frånvaro från ett obligatoriskt utbildningsinslag kan innebära att den studerande inte kan ta igen tillfället förrän nästa gång kursen ges.

Examination

Moment 1

Oral sjukdomsbehandling och rehabilitering i vuxentandvård, 16,0 hp

Examinationen sker i form av klinisk examination. Patientarbetet examineras då behandlingen är genomförd och genom på varje enskild patient avslutade skriftliga journalhandlingar inklusive epikris samt muntlig fallpresentation och klinisk genomgång av utfört arbete. Vidare sker en formativ bedömning under kliniskt arbete samt kvalitetsprov på genomförd behandling. Eget patientfall redovisas. Skriftlig inlämningsuppgift och webbkurs.

Moment 2

Orofacial smärta och käkfunktion 1,0 hp

Examinationen sker i form av formativ bedömning under kliniskt arbete. Muntlig redovisning av eget patientfall i grupp.

Moment 3

Akuttandvård 2, 2,0 hp

Examinationen sker i form av formativ bedömning under kliniskt arbete, redovisning av pågående och planerad patientbehandling samt bedömning av klinisk mognad under utvecklingssamtal med momentansvarig.

Deltagande i seminarier under temadagen.

Moment 4

Pedodonti och ortodonti, 7,0 hp

Skriftlig tentamen och formativ bedömning under kliniskt arbete. Skriftlig inlämningsuppgift och webbkurs.

För samtliga moment gäller:

För godkänt resultat krävs även närvaro vid obligatoriska utbildningsinslag.

Om studentens examination inte blir godkänd får studenten ytterligare 2 försök. Därefter rekommenderas studenten att gå om kursen, och ges ytterligare 3 examinationstillfällen. Är studenten inte godkänd efter 6 försök ges inte någon mer kursplats på kursen.

Verksamhetsutbildning/kliniska moment ska studenten ha rätt att genomgå två gånger. Om en student riskerar att inte bli godkänd bör stödåtgärder erbjudas för att undvika att studenten tvingas avbryta sin utbildning (Riktlinjer vid examination Dnr 5331/10-300).

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students kliniska färdighetsträning om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskeras. När den kliniska färdighetsträningen avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt kliniskt moment och att ett examinationstillfälle är förbrukat. I sådana fall ska en individuell handlingsplan upprättas, där det framgår vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet att återuppta sin kliniska färdighetsträning på denna kurs. I den individuella handlingsplanen begränsas antalet kunskapskontroller till tre tillfällen.

Övergångsbestämmelser

Kursen gavs för sista gången VT23 och ska läggas ner. Examination enligt denna kursplan ges sista gången VT24 för studenter som inte fullföljt kursen med godkänt resultat.

Litteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Moment 1

Lang, Niklaus P; Lindhe, Jan

Clinical periodontology and implant dentistry

6. ed. : Oxford : Wiley-Blackwell, 2015 - 1371 p. (2 vol.)

ISBN:9780470672488 (vol 1-2) LIBRIS-ID:18085617

[Sök i biblioteket](#)

Indikationer för antibiotikaproylax i tandvården - Ny rekommendation

Information från Läkemedelsverket 2012;38: 5, 22-62,

Klinge, Björn; Gustafsson, Anders

Parodontit : en introduktion

6., [uppdaterade och utök.] uppl. : Stockholm : Gothia fortbildning, 2016 - 160 s.

ISBN:9789188099587 LIBRIS-ID:19434523

[Sök i biblioteket](#)

Att förebygga karies : en systematisk litteraturöversikt

Holm, Anna-Karin

Stockholm : SBU, 2002 - 372 s. + e Summary and conclusions (26 s.)

LIBRIS-ID:10263820

URL: http://www.sbu.se/Filer/Content0/publikationer/1/karies_2002/kariesfull.html

Datorsimulerade WEB-SP-fall

Fejerskov, Ole.; Kidd, Edwina A. M.

Dental caries : the disease and its clinical management

2. ed. : Oxford, UK ;a Ames, Iowa, USA : Blackwell Munksgaard, 2008 - 616 p.

ISBN:978-1-4051-3889-5 (hardback : alk. paper) LIBRIS-ID:10737086

[Sök i biblioteket](#)

Karies - diagnostik, riskbedömning och icke-invasiv behandling : en systematisk litteraturöversikt: december 2007

Statens beredning för medicinsk utvärdering (SBU), 2007

URL: http://www.sbu.se/contentassets/544c33218a2a438eac31ceb598895cc7/karies_2007_fulltext.pdf

Kunskapsdokument från (KDM) Socialstyrelsen. Webbsida: www.sos.se/kdm/

Lamont, Richard J.

Oral microbiology and immunology

Washington, D.C. : ASM Press, c2006 - 458 p.

ISBN:1-55581-262-7 (pbk.) LIBRIS-ID:10243998

[Sök i biblioteket](#)

Mjör, Ivar Andreas

Pulp-dentin biology in restorative dentistry

Chicago : Quintessence Pub., cop. 2002. - x, 152 s.

ISBN:0-86715-412-8 (softcover) LIBRIS-ID:8678137

[Sök i biblioteket](#)

Okeson, Jeffrey P

Management of temporomandibular disorders and occlusion

6. ed. : St. Louis, Mo. ;a London : Mosby, cop. 2008 - 631 s.

ISBN:978-0-323-04614-5 (hbk.) LIBRIS-ID:10503997

[Sök i biblioteket](#)

Allen, P. Finbarr; McCarthy, Sean

Complete dentures: from planning to problem solving

London : Quintessence, 2003

ISBN:1-85097-064-5

[Sök i biblioteket](#)

**Artiklar i J Prosthetic Dentistry och International Journal of Prosthodontics.
A textbook of fixed prosthodontics : the Scandinavian approach**

Karlsson, Stig; Nilner, Krister; Dahl, Bjørn L.

Stockholm : Gothia, 2000 - 360 s.

ISBN:91-7205-280-5 (inb.) LIBRIS-ID:7623058

[Sök i biblioteket](#)

Jepson, Nicholas J. A.

Removable partial dentures

London : Quintessence, 2004

ISBN:1-85097-075-0

[Sök i biblioteket](#)

Milleding, Percy

Kron och broprotetisk preparationslära

Särtryck, 1989 - 230s.

Pamenius et al

Tandtekniska och kliniska anvisningar för framställning av helprotes

Institutionen för odontologi,
Kompendium som utdelas av institutionen under kursen

Partiell plattprotetik

Bergman, Bo; Stenman, Evert

Solna : LIC : b Invest-odont, 1994 - 75 s.

ISBN:91-7584-295-5 LIBRIS-ID:7649487

[Sök i biblioteket](#)

Rosenstiel, Stephen F.; Land, Martin F.; Fujimoto, Junhei,

Contemporary fixed prosthodontics,

4. ed., : St. Louis, : Mosby, 2006

ISBN:0-323-02874-8

[Sök i biblioteket](#)

Moment 2

Okeson, Jeffrey P

Management of temporomandibular disorders and occlusion

6. ed. : St. Louis, Mo. ;a London : Mosby, cop. 2008 - 631 s.

ISBN:978-0-323-04614-5 (hbk.) LIBRIS-ID:10503997

[Sök i biblioteket](#)

Moment 3

Jinghede, Anna; Johnson, Gunilla

Handbok i akut tandvård

1. uppl. : Stockholm : Gothia, 2008 - 151 s.

ISBN:978-91-7205-557-5 LIBRIS-ID:10917508

[Sök i biblioteket](#)

Contemporary oral and maxillofacial surgery

Hupp, James R.; Tucker, Myron R.; Ellis, Edward

5. ed. : Edinburgh : Mosby, 2008 - xiv, 714 s.

ISBN:978-0-323-04903-0 (hbk.) LIBRIS-ID:10719266

[Sök i biblioteket](#)

Moment 4

Andreasen, J.O. (red.)

Traumatic dental injuries : a manual

2. ed. : Oxford : Blackwell Munksgaard, 2003

ISBN:1-4051-1108-9

[Sök i biblioteket](#)

Koch, Göran; Poulsen, Sven (red.)

Pediatric dentistry : a clinical approach

(2. ed.) : Chichester, UK : Wiley-Blackwell, 2009

ISBN:978-1-4051-6100-8

[Sök i biblioteket](#)

An introduction to orthodontics*Mitchell, Laura; Littlewood, Simon J.; Nelson-Moon, Zararna L.; Dyer, Fiona*

4. ed. : Oxford : Oxford University Press, 2013 - xiii, 311 s.

ISBN:9780199594719 LIBRIS-ID:14000619

[Sök i biblioteket](#)**The Dental Trauma Guide**

The University Hospital of Copenhagen,

URL: <http://dentaltraumaguide.org/>**Rekommenderad litteratur*****Moment 1****Kidd, Edwina A. M***Essentials of dental caries: the disease and its management**

3. ed. : Oxford : Oxford University Press, 2005

ISBN:0-19-852978-3

[Sök i biblioteket](#)*Haapasalo, Markus; Endal, U.; Friedman, Shimon***Visual Endodontics & Traumatology : An Interactive DVD-ROM**

2006

*Sessle, Barry J.***Orofacial pain : from basic science to clinical management : the transfer of knowledge in pain research to education**

2nd ed. : Chicago : Quintessence Pub., c2008. - xiii, 250 p.

ISBN:978-0-86715-458-0 (hardcover) LIBRIS-ID:11332279

[Sök i biblioteket](#)**KDM dokument: Dentala helkeramer, klinisk utvärdering 2004-02-06; Dentala material för stiftförankringar i rotfyllda tänder 2006-04-25; Permanent cementering av oralprotetiska rekonstruktioner 2006-05-30; Silanisering av protetiska konstruktioner 2008-05-14***Milleding, Percy G.; Molin, Margareta; Karlsson, Stig***Dentala helkeramer i teori och klinik**

1. uppl. : Stockholm : Gothia, 2005 - 200 s.

ISBN:91-7205-444-1 LIBRIS-ID:10005723

[Sök i biblioteket](#)*Dérاند, Tore; Molin, Margareta***Dentala material: bra att veta i klinisk vardag**

1. uppl. : Stockholm : Gothia, 2004

ISBN:91-7205-443-3

[Sök i biblioteket](#)**Dental materials and their selection***O'Brien, William J.*

3. ed. : Chicago : Quintessence Publ., 2002 - XIV, 418 s.

ISBN:0-86715-406-3 LIBRIS-ID:8532527

[Sök i biblioteket](#)

Moment 2

Sessle, Barry J.

Orofacial pain : from basic science to clinical management : the transfer of knowledge in pain research to education

2nd ed. : Chicago : Quintessence Pub., c2008. - xiii, 250 p.

ISBN:978-0-86715-458-0 (hardcover) LIBRIS-ID:11332279

[Sök i biblioteket](#)